

FOLK OG LAND

NR. 15 — 17. ÅRGANG

LØRDAG 10. AUGUST 1968

LØSSALG 1 KRONE

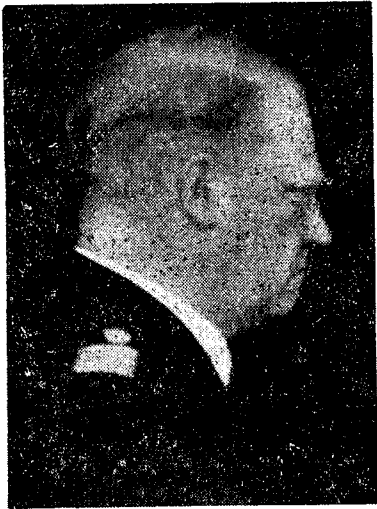
Fru Aase Storrøtter
Fururabben 11 - F.
Oslo 7

SANNHETEN VIL FREM:

8 millioner briter ser ny «patriotisk» Quisling-film

Rettsoppgjøret trukket i tvil.

Fra vår Londonkorrespondent.

Quisling steg frem for verden igjen.

I strid med hva hans politiske opponenter og hans legale drapsmenn omhyggelig planla, så lever Quisling-legenden! Den britiske fjernsynsskjerm viser den på en måte som gjør ham svært forskjellig fra den Judas, den «quisling» og forræder som det beryktede «rettsoppgjør» beretter om. Selve titlen på fjernsynsfilmen inneholder

Vidkun Quisling er atter nyhetsstoff for den store verden — mannen hvis etternavn bare er et upersonlig skjeldsord for den store majoritet av mennesker som leilighetsvis bruker det for å rakke ned på deres politiske motstandere.

I 25 minutter levet han påny på fjernsynsskjermen foran millioner av britiske seere under redslene i forbindelse med hans store humanitære arbeide i Russland under hungersnøden etter revolusjonen sammen med Fridtjof Nansen, i hans idylliske ekteskap med den vakre Maria Vasiljevne Pasak ved deres hjemkomst til det drømmende Norge, under det historiske dilemma som omfattet alle nordmenn 9. april 1940, under de utakknemlige år som ministerpresident fra 1. februar 1942 og ned til «justismordet» på ham den tidlige morgen 24. oktober 1945 på Akershus festning.

ordet «patriotisk» og han presenteres som en mann i et ekte dilemma i den mørkeste time i sitt lands historie da stormaktene samlet seg om Norge, fra øst, vest og syd samtidig, slik som han så å si alene hadde forutsagt.

Det ville være for meget å vente at hans femten hektiske år med historieskapning skulle bli korrigert bokstavelig in toto av et fremmed fjernsynsselskap i løpet av 25 minutter. Det er fremdeles feiltagelser, skjønt det tydeligvis er gjort en alvorlig anstrengelse for å komme til bunns i krigstidens og i etterkrigstidens propagandaversjon av de hendelser som be-

rodde på Quisling. Undersøkelseteamet har også tydeligvis blitt overrasket og forskrekket over sin oppdagelse av sannheten og dens forskjell fra den alminnelige versjon levert av «det offisielle Norge» og dets venner og villførte personer utenlands.

Så filmen bøyer unnav som titlen «The Patriotic Traitor» (Den patriotiske forræder) og dens innhold viser. Det er ingen hvitevask, men heller ingen fordommelse. Det er gjort et forsøk på å skape balanse mellom fiksjon og facts. «Jøssingene» vil følgelig bli rasende og «quislingene» vil bli skuffet. Men ingen av disse reaksjoner er så viktige som den kjennsgjering at sannheten har begynt å komme frem gjennom det mest innflytelsesrike medium og på en måte som ingen bok kunne håpe på å etterligne. Katten er nå halvveis ute av sekken. Et trekk til og hele sannheten vil være synlig for allverden. Da kan ordet «quisling» fjernes fra ordboken og en selvforskyldt vanære kan bli fjernet fra Norges gode navn, noe som burde virke inspirerende på enhver nordmann, spesielt blant landets ukompromitterte ungdom. Det er skapt grunnlag for en dialog i en betydningsfull internasjonal målestokk.

«The Patriotic Traitor» ble laget og produsert av Granada Television Ltd. i Golden Square, London, W1. Den ble først vist kl. 23.20 på Southern Commercial Television (ITV) 20. juli. Annen fremvisning fant sted 25. juli for Londonområdet. Ved utgangen av juli var den sett av et auditorium på minst 8 millioner. Den vil også være

sett av flere millioner utenfor Britannia.

Producer var den talentfulle unge David Boulton og sjefreporter var den fortryllende og høyt intelligente Sarah Boston. Okkupasjonsavsnittene var hentet fra offisielle norske kilder og det samme var «rettergangs»opptakene. Men bildene fra Quislings barndom og redningsarbeide i det rammede Sovjetsamveldet kom fra «Boken om Quisling», forfattet av Ragnar Skancke, Albert Eines, Odd Melsom og Halldis Neegaard Østbye under krigen — og også fra andre private kilder. Den berømte kommentator var Brian Inglis, som har forestått serien «All Our Yesterdays» om annen verdenskrig hele tiden den har vært vist for interesserte seere.

Feiltagelsene i filmen skyldtes i enkelte tilfeller hurtigklipping i Manchesterstudioene som følge av forsinkelse av det offisielle norske materiale under British Airways pilotstreik.

Filmen åpner med Quisling som taler til en stor tilhørerskare med sitt eiendommelige høyt pressede tonefall. Så fortsetter den med det mislykkede møte av de tre nordiske konger og president Kyosti Kallio fra Finland i oktober 1939, da de ikke klarte å bli enige om en felles forsvarspolitik og således fremskyndet den russiske invasjon av Finland måneden etter og de britiske

(Forts. side 2)

Filmen gav Quisling full honnør for hans humanitære innsats under hungersnøden i Sovjetsamveldet sammen med Nansen. I motsetning til hva den norsk-russiske Nansenfilmen gjør.

Redslene i Ukraina ble tilberlig skildret.

Quisling i sitt rette element: ute i norsk natur.

Redslene i Ukraina ble tilberlig skildret.

«The Patriotic Traitor» - -

(Forts. fra side 1.)

og tyske angrep på Norge i april året etter — hele serien av dilemmaer som Quisling lenge hadde forutsagt og som førte til hans initiativ «9. april». Scenen er riktig og sannferdig satt.

Derefter legger filmen hovedskylden for den tyske invasjon dit hvor den hører hjemme — på Winston Churchill, da First Lord of the Admiralty og den ledende eksponent for krigspolitikken i Chamberlainregjeringen. Inglis sa: «Churchill hadde få betenkeligheter ved å krenke norsk nøytralitet — 8. april la Britannia minner i norske territorialfarvann.»

Så følger to polemiske ut-sagn: «Ved midnattstider 8. — 9. april planla den norske regjering alminnelig mobilisering — mot britene.»

En hel avhandling kunne skrives om det. Her er det tilstrekkelig å si at filmen ikke sier at diskusjonene om mobilisering noensinne kom lenger enn til å antyde at den skulle skje pr. post og således ikke kunne bli effektiv før om ytterligere tre dager, eller at alminnelig mobilisering aldri ble kunngjort.

For det annet: filmen forteller ikke at den norske regjering hadde nok av advarsler om en truende tysk invasjon: fra legasjonsråd Ulrich Stang ved legasjonen i Berlin 5. april, ved senknin-gen av det tyske troppekip Rio de Janeiro utenfor Kristiansand tidlig 8. april og gjennom budskap fra den britiske regjering gjennom hele den dag.

Seerne ble imidlertid sittende igjen med det inntrykk at den norske regjering befant seg i en tilstand av fullstendig forvirring. Og forsåvidt var avsnittet treffende.

Neste avsnitt lot intet tilbake å ønske. Det viste den tyske hær marjerende nedover Karl Johans gate eskortert — som Inglis uttrykkelig sa — av Oslo ridende politi, samt en annen avdeling marsjerende ned Drammensveien fra Fornebu med et fulltallig militært musikkorps i spissen. Begge ved middagstider «9. april».

Politimester Kristian Welhavens beretning i Aftenposten i april 1965, som avslørte at han hadde instruks fra den flyktede norske regjering om å sørge for at Oslo falt uten kamp, ble bekreftet gjennom fotografier slik at hele verden kunne se hvor meget det var i løgnene om det «mobiliserte» og «krigførende» Norge.

Oslo var i en tilstand av «forvirring og kaos» sier filmen korrekt, slik som de

amerikanske og britiske reportere som var tilstede dengang (Leland Stowe og W. F. Hartin) rapporterte. Filmen gjør det således helt klart at hovedstaden ble ladet i stikken av Nygaardsvoldregjeringen.

Efter å ha nådd frem til «9. april» tar filmen et glimt tilbake på Quislings tidligere år: fire bilder av ham som barn sammen med sin mor, som et oppvoksende barn og som kadett, ledsaget av passende kommentarer om hans fremragende evner på skolen, den militære høyskole og når det gjaldt ballistikk (et punkt som man kommer tilbake til mot slutten). Hans mønstergyldige bakgrunn blir således riktig lagt frem.

Så følger hans utnevnelse til den første norske militærattaché i det unge Sovjet-samveldet i 1918 — tydeligvis en nøkkelstilling for et nordisk land — og hans overmenneskelige arbeide med «feeding a million starving people in Russia» (å fø en million sultende mennesker i Russland) og «being responsible for food and supplies to the Ukraina» (være ansvarlig for mat og forsyninger til Ukraina.) Det var ingen forringelse av hans humanitære anstrengelser der. Quisling får den fulle ære på samme måte som Fridtjof Nansen gav ham den.

Korrekt nok sier filmen at Quisling var en tidlig beundrer av den russiske revolusjon — det var i sannhet også Nansen, store amerikanere som Herbert Hoover og Averell Harriman, president Wirth i Weimarepublikken og mange andre vestlige berømmtheter.

Så kommer produseren i vanskeligheter. Han sier at Quisling ble «desillusjonert over de røde», noe som er sant, men fortsetter med å gjenta den gamle norsk-marxistiske propagandapåstand om at han foreslo at «røde garder» skulle dannes av Arbeiderpartiet i Norge. Det er en non sequiter som produseren må unnskyldes for siden den samme forvirrede anklage ble reist av Quislings fiender i Norge og ble gjentatt under «rettergangen» mot ham.

Quisling kan visseelig ikke ha vært så samfuntsfiendtlig? Når alt kommer til alt så ble han gitt i oppdrag å vareta de britiske interesser i Sovjetsamveldet under bruddet i de diplomatiske forbindelser mellom de to land — som filmen sier — og han og Maria bodde faktisk i den britiske ambassade i to år. Hans utmerkelse med Order of the British Empire

noteres tilbørlig og indikerer at han var politisk pålitelig fra et kapitalistisk synspunkt.

Det påstås så at Quisling «vendte seg til Mussolini og Hitler», uten forklaring og faktisk før Hitler kom til makten i 1933. Intet bevis, billedmessig eller muntlig, er fremlagt for å understøtte denne påstand ut over den kjennsgjerning at han stiftet det opprinnelige Nasjonal Samling, som ingen utenfor marxistiske norske sirkler dengang antydte var «fascistisk» eller «nazistisk» og som faktisk både i teori og praksis ble støttet av et representativt utvalg av de mest samfuntsinteresserte personer i Norge. Så sent som i 1937 overvar kong Haakon Quislings fremleggelse av sine dype tanker i Militære Samfund og ingen kunne dengang beskyldte kongen for «nazisme». Producenten har tydeligvis fremskutt Quislings tendenser for å skaffe «kontinuitet» i filmen.

Når den kommer til Quislings stilling som forsvarsminister i 1931—32, så gjen-tar filmen den britiske legasjons årsrapport, som sier at han viste «facistiske tendenser». Så blir den fullstendig løse påstand gjort at «Hirden var væpnet», skjønt det ikke ble gjort noe forsøk på å væpne Hirden før etter «9. april» og det var undergrunnen på venstre fløy i Norge som bar våpen. Her er filmen simpelthen gal.

Enten nu David Boulton bare tok feil eller med vilje anfører dette, så kommer iallfall henvisningen til Hirden på et uheldig sted i historien — umiddelbart før hans store tale på den marxistiske festning i Oslo, Youngstorvet, hvor han laget nasjonal rekord for et politisk møte (30 000 tilhø-re), og andre stormende møter. Det ser ut som om han ble understøttet av væpnede SA-folk etter tysk nasjonal-sosialistisk mønster.

Filmen etterlater imidlertid ingen tvil om Quislings innvirkning på norsk politikk. Fire bilder av ham (sammen med sin hustru, i kano, på picknicktur, på jakt og hvilende i skogen) og et femte fotografi av ham i sportsklær på toppen av et fjell, som Peer Gynt, viser hvor han elsket norsk natur og således delte den norske stolthet over fedrelandet. Griegs «Peer Gynt» musikk ledsaget dette avsnitt.

Det berettes at han talte ved 500 politiske møter som en bekreftelse på hans energi og kallsbevissthet, samt at hva han fortalte retten i 1945 var «the most intensive poli-

General Falkenhorst død

Generaloberst Nikolaus von Falkenhorst, den tyske øverstkommanderende i Norge under størsteparten av okkupasjonen og lederen av den militære besettelse av det Norge som under påberopelse av nøytralitet forberedte seg på å overlate landet til britisk okkupasjon, er avgått ved døden, 83 år gammel. Falkenhorst ble fjernet fra sin kommando i Norge i 1944. I 1946 ble han av et britisk militærtribunal dømt til døden for å ha fulgt Hitlers anvisning om ikke å godkjenne de britiske commandosoldater som soldater i krigsreglenes forstand. Dommen ble imidlertid ikke fullbyrdet — noe som kanskje skyldtes hans manglende nasjonalsosialistiske bakgrunn og hans anti-Quisling-aksjoner. Han ble løslatt i 1953 og har senere levet stille og tilbaketrukket uten å ville uttale seg om den norske okkupasjon.

En engelske medarbeider har sendt oss noen utdrag av omtalen i Times. Det heter bl. a. i dette blad:

tical education the Norwegian people have ever had.» (den mest intense politiske undervisning det norske folk noensinne har hatt).

Hans fanatiske anti-kommunisme illustreres ved henvisning til hans suksess med å få sin tidligere venn, Leo Trotzky, utvist fra Norge hvor han befant seg etter å ha trettet med Josef Stalin og var blitt invitert av Arbeiderpartiet til å ta opphold i nærheten av Hønefoss. (1935).

Så kommer Quislings dårlig forberedte og uheldige NS-kampanjer under stortingsvalget i 1936 og kommunevalget i 1937, hvorefter filmen sier at han «fell into deserved obscurity» (sank ned i fortjent ubemerkethet), noe som er tilnærmet riktig siden han ble en ensom røst i det politiske vill-

(Forts. side 5)

«— — — 1944, da han ble fratatt sin kommando åpenbart for å ha opponert mot politikken til nazi-kommisaren i Norge. Josef Terboven.»

Hertil kan man kanskje si at Falkenhorst selv og hans militære medarbeidere ikke minst medvirket til at Quisling ble styrtet som regjeringssjef i et suverent Norge med dansk status og folket isteden ble belembret med administrasjonsrådet og Terboven.

Ellers heter det i bladet:

«I 1946 dømte en britisk militærrett ham til å bli skutt. Han var blitt funnet skyldig i å ha overlevert fangne britiske commandosoldater til Himmlers SD i overensstemmelse med Hitlers ordre om at slike fanger ikke skulle betraktes som kombatanter — — — De britiske soldater ble etterpå skutt.»

Her tør man kanskje peke på Englands egen opptreden i områder hvor det selv sto som okkupant, opp gjennom en lang årrekke. Heller ikke England aksepterte enhver som soldat i Haagkonvensjonens forstand. Vi nevner for eksempel at jødiske commandosoldater (kalt terrorister dengang) ble henrettet og at jødiske motstandsorganisasjoner, ledet blant annet av Dayan, til gjengjeld hengte fangne britiske soldater. Så det kommer nok an på øynene som ser og på hvem som har makten i øyeblikket — mere enn på moral

OGSA I AUGUST MÅNED
må en regne med svært uregelmessig kontortid både for avisen og Forbundet, da vår faste kontordame er sykemeldt hele måneden ut. Men er det meget om å gjøre kan en forsøke å ringe redaktør Melsom privat på 56 64 74 eller eventuelt Paasche privat på 56 39 06.

Tannlege
MARTIN KJELDAAS
Hansteensgt. 2
Tlf. 44 75 54

Månadsbladet
FRIHUG

Upolitisk og romsynt organ for sunn og nasjonal kultur, med artiklar om helse- og samfundsspørsmål, spennende fylgjetonger, dikt m.m. Fritt ordskifte om dei mest ulike emne: — Årspris kr. 25,—. Postgiro for bladpengar 80 821. Prøvenr. mot kr. 2,50 i frim.

Utgjevar: Erling Seim,
Kinn

FOLK OG LAND

UAVHENGIG POLITISK PUBLIKASJON

Redaktører:

ODD MELSOM, ansvarlig

ALEXANDER LANGE

UD uttaler seg!

Som våre lesere vil erindre har blant andre Ralph Hewins ved en rekke anledninger etterlyst dokumenter i forbindelse med okkupasjonshistorien, som hittil er blitt underslått under henvisning til taushetspliktbestemmelsene — hvis man da i det hele tatt har bemøyet seg med å svare på etterlysningene. Dette siste gjelder ialfall den militære undersøkelseskommisjons innberetning, som allerede overlege Scharffenberg for mange år siden krevet fremlagt på samme måte som den sivile. Fremdeles sitter en eller annen instans imidlertid på beretningen, og vi er kjent med at seriøse, norske forskere med offisielt oppdrag er blitt nektet å se den. Og ikke en eneste instans — minst av alle den ansvarlige — har offentlig ville gi lyd fra seg om grunnen til denne usedvanlige fremgangsmåte. Man må nemlig sikkert strekke hensynet til pliktmessig taushet temmelig langt når det bare skal gjelde den militære og ikke den sivile undersøkelseskommisjons beretning. Det gjelder jo nemlig forhold uten sammenheng med aktuelle militære problemer.

Dette er naturligvis ille nok, og spesielt for de straffedømte NS-folk, som har en sterk mistanke om at innberetningen inneholder opplysninger som vil stille mange forhold i et annet lys. For ikke å snakke om at den ville være et viktig dokument i den injuriesak Hans S. Jacobsen har anlagt mot stortingsmann Sverre Løberg. Vi synes det er direkte uanstendig å sitte på både dette og andre dokumenter et kvart sekel etterpå og mens diskusjonen om hva det virkelig hendte pågår både i inn- og utland. Verre er det imidlertid at offentlige norske myndigheter påny er ute med besynderlige uttalelser, for å bruke et mildt ord.

Justisdepartementet er forsåvidt ikke verst. Riktignok later det til at kravene både fra Scharffenberg, Hewins og i all beskjedenhet FOLK OG LAND har gått departementet fullstendig hus forbi. Det uttaler ialfall: «Man har ikke idag nærmere kjennskap til hvilke vanskeligheter norske taushetspliktbestemmelser idag volder for den samtidshistoriske forskning». Men det benekter da ialfall ikke at avgjørende dokumenter nok holdes skjult.

Verre er det med Utenriksdepartementet til Lyng. La oss imidlertid forutskikke at foranledningen til uttalelsene var et forslag til Nordisk Råd om en oppmykning av bestemmelsene om taushetsplikt, som man mener stenger for samtidshistorisk forskning. En vil ha utarbeidet ensartede nordiske regler som åpner generell adgang til å gi arkivopplysninger til forskere uten hinder av taushetsplikten.

Og Utenriksdepartementet i Norge får seg til å uttale at her er alt nærmest vel og bra. Her følger man en mere liberal praksis enn annet sted. Her er det ingen tidsfrist på 50 år som i de fleste andre europeiske land, og her er det departementet som «treffer sin avgjørelse på grunnlag av hver enkelte foreliggende ansøking og av det materiale som søkes utlevert.»

Så vet vi da ialfall at det må være UD som er ansvarlig for at et så vesentlig dokument for samtidshistorikerne — og for domfelte NS-folk — som den militære undersøkelseskommisjons innberetning fortsatt hemmeligholdes trass i gjentatte offentlige krav om frigivelse.

Departementet sier selv at det vurderer sakene ut fra hensynet til «rikets sikkerhet, forholdet til fremmede makter eller andre offentlige og private interesser som

Dødsfall

Mens myndigheter og andre tråler land og strand etter mulig uoppdagede oire for verdenskrigen, krever «freden» med dens «retts»-oppgjør fortsatt daglig sine oire i det stille. 23. juni sistleden gikk fru Hanna Asphaug, Orkdal bort, 65 år gammel.

I 1945 ble hennes mann Olav Asphaug anbragt bak piggråden og familien ble kastet ut av den leilighet den hadde i Bærum. Fru Asphaug og de to barna ble henvist til å bo i et hønsehus hvor det var så usunt og kalt at de alle pådro seg sykdommer. Ved utrolig slit klarte fru Asphaug å forsørge familien i de fem lange år Asphaug satt innesperret og det eldste barn fikk hun frem til eksamen artium. I denne trengselstid kom hun også i et inderlig forhold til mange av de kvinner som delte skjebne med henne, og meldingen om hennes bortgang vil bli motatt med vemod og beklagelse i vide kretser.

Trass i at fru Asphaug fikk sin helse ødelagt hadde hun fremdeles overskudd nok til å slutte opp om den kamp for sannhet og rett som Forbundet og Folk og Land har tatt opp. Både i gode og i onde dager var hun sin manns trofaste støtte. Og hun visste hva det gjaldt, for hun selv hadde fått føle galskapen i det «retts»oppgjør som professor Andenæs og andre finner så rosverdige.

Hanna Asphaug døde av hjertesvikt på Sentralsykehuset i Trondheim, et nytt offer for påkjennningene hun i likhet med mange andre ble utsatt for da den berømmelige freden kom i 1945.

har rimelig krav på beskyttelse.»

Og er det i denne siste setning om de private interesser hunden ligger dypest begravet? Da må en ialfall ha krav på å få vite hvilke private interesser det er som hindrer offentliggjørelse av nevnte dokument. For det er også andre private som kan ha krav på hensyntagen. Og siden titusner av norske borgere ble offentlig straffedømt for forhold som dokumentet vil kunne kaste nærmere lys over må andre offentlige interesser også være involvert og ha rimelig krav på beskyttelse. . .

Det er under enhver omstendighet helt utilfredstillende når Lyng og hans departement overfor Nordisk Råd slår fast at «de norske bestemmelser er så liberale

OLAF HOLM:

Mord som politisk virkemiddel

I.
Den siste tids politiske mord har skaket verden opp og gitt anledning til mange betraktninger over forholdet.

Særlig i USA har der fra tid til annen gjennom årene foregått mord på politikere, nu sist på Rockwell, brødrene Kennedy og Martin Luther King. Den yngste gjenlevende Kennedy er blitt frarådet å befatte seg mer med politikk, fordi man regner med at det vil resultere i mord på ham også. Da er man jo kommet nokså langt ut på viddene i politikken.

II.
Mord som politisk virkemiddel er kjent også i den øvrige verden, jfr. mordet på Trotzky og beslutningen på Kominterns VII verdens-kongress i 1937 om å «likvidere» Vidkun Quisling. At det ble hans landsmenn, som lot seg bruke til det geråder dem til liten ære og burde tilsi, at man gikk noe stillere i dørene på dette område. Enn videre mordet på Fiane, som er gått upåttatt hen til tross for at den forklaring det fikk, er erkjent å være uriktig, og at morderne skal være kjent.

III.
Senere er man gått over til en mer raffinert og (for morderne) ufarlig fremgangsmåte, etter mønster og i forståelse med Moskva. Man gjeninnførte dødsstraff og for at den skulle få det tilskitete resultat, ble den gjort tilbakevirkende. For å holde folkets rettsfølelse unnav ble den demokratiske jury erstattet med en særdomstol.

Upolitiske mord forekommer som bekjent også. Til deres bedømmelse ble den normale jury bibeholdt. Særdomstolene er atter opphevet etter å ha svart til sin hensikt.

Enn ytterligere ble en for øyemedet skikket «riksadvokat» oppnevnt for perioden. Tiden har som kjent fått betegnelsen «justismordenes epoke» i vårt land.

IV.
Disse foreteelser er ut fra en nagende samvittighet i Stortinget blitt betegnet

som overhodet mulig innenfor rammen av de normer som internasjonal sedvane pålegger oss.» Har man hørt maken til intetsigende ordskvalder! Og det etter at Universitetet i Oslo finner kravet til Nordisk Råd «meget vel begrunnet».

som «ulovlige, men nødvendige» (!), en erkjennelse, som vedkommende taler senere har forsøkt å fuske seg fra. Påtrykk?

De politiske mord er ellers blitt forklart som begått av psykopater. At et menneske er psykopat, vil si at vedkommende er invalid på sitt sjeleliv, svarende til medfødt invalid på kroppen, m. a. o. vanskap.

Psykopati ytrer seg på mange vis, f. eks. barnemishandling, unormal trang til motsigelse, som skifter til det motsatte, hvis man holder med vedkommende, sadisme, kleptomani, claustrofobi, konemishandling og omvendt osv. Utslagene er med alderen tiltagende. I dommerstet kan en psykopat være livsfarlig.

V.
Forklaringen, psykopati, er også riktig for mord begått av massen. Denne form opptrer kun hvor flere er forsamlet, massepsykose. Den dirigeres som regel av en psykopatisk leder, en Kaifas, kjetterbålenes Torquemada og tilsvarende politiske «yttersteprester i vår tid med deres haleheng av «fariseere» og «skriftlærde. Hos de enkelte medlemmer av flokken eller massen trer da det bevisste sjeleliv tilbake og erstattes av det ubevisste, som man enkeltvis ikke har noe kjennskap til. De utelukker hinannen og dyret i mennesket tar ledelsen. (Korsfest! korsfest!) Et vink fra det ubevisste sjeleliv kan nu og da melde seg hos det enkelte menneske, en anelse. Men: «Det er just saa at i anelsens mangel, har manden med hoven sin bedste angel.»

VI.
Det norske «retts»oppgjør er i likhet med hekseprosessen et utslag av massepsykose. Dets angivelige lovlige berettigelse har de som følger seg skyldige nu snart i femogtyve år forgjeves strevet med og strever fremdeles med og vil måtte fortsette å streve med å bringe i overensstemmelse med det bevisste sjelelivs rettsoppfatning uten å oppnå annet enn å peke seg selv ut som morderne iblant oss. Det har intet med rett å gjøre, som er sunn fornuft. Det burde være unødvendig.

VII.
Det skal karakterstyrke og moralsk mot til å erkjenne slike feilgrep. Visstnok er hittil Claudia Olsen alene om det.

Men den som tier den samtykker.

FOR UNGDOMMEN

Red.: Hallvard M. Paasche

Men nye slekter fødest der korp og daude gol
og nye heimar reiser seg av gruset,
og borni spring på tun att og tindrar i sol
og nye bjørker syng sin song kring huset.

«LIKER DE U-HJELP?»

heter det i et lite flyveblad vi har fått tilsendt, og til det må vi svare: både ja og nei.

Vi synes det er både rimelig og riktig at hvite folk er seg sitt ansvar bevisst og etter rimelig evne hjelper folk som ikke har så lett for å klare seg og selv skape noe. Blant slike folk har det alltid vært sult og nød og bare den hvite manns kolonisering avhjalp i en viss utstrekning dette. Dengang ble nøden — bortsett fra ved hjelp av de ordnede forhold den hvite mann skapte — først og fremst avhjulpet av de kristne misjonærer. Det synes vi var og er en god ordning, fordi misjonærene i tillegg til den materielle hjelp også bragte de svarte, som mest har behov for u-hjelp, de moralske tanker og etiske verdier som Europa har skjenket kristendommen.

Men vi sier nei til u-hjelp hvis den som nu skal være en slags politiske avladspeger for udugelige partipolitikere i vesterlandene, som intet annet har å gi folkene enn tomme slagord og innsats alle andre steder enn på hjemlig grunn. Skrålet om mere u-hjelp, som paradoksalt nok er sterkest innen de ungdomsorganisasjoner som først og fremst har en oppgave her hjemme, har ingen gjenklang i det norske folk, bare i den politiske dagspresse som er like tom og idéløs som sine oppdragsgivere og venstreradikale ensrettet. Selv ARBEIDERBLADET, som ellers løper foran i de tomme politiske sekkers demonstrasjonstog til fordel for innsats lengst mulig borte, innrømmer den manglende tilslutning blant folket selv. Men skitt i folket, leve partipolitikerne som vet alt så meget bedre enn oppdragsgiverne! ARBEIDERBLADET skriver: «Vi har ingen illusjoner om at u-hjelp er noe som er populært». Men hvem har så gitt bladet, det parti det representerer og de andre politiske partier i dette land noe mandat til å gå mot folkets ønsker?

Flyvebladet er ellers sendt ut av «Norsk aksjon mot u-hjelp», og adressen oppgis til Boks 19, Korsvoll, Oslo 8.

Valfart til Akershus festning?

Morgenposten bragte for en tid siden et intervju med to unge damer som har tatt seg sommerjobb som guide på Akershus festning. Det er ett spørsmål disse damer til stadighet blir stillet: Hvor ble Quisling skutt?

Av intervjuet fremgår det ikke om de er istand til å besvare dette spørsmål. At det er mange som vil vite hvor Quisling ble skutt, tyder på at han var en betydelig personlighet, og at retterstedet bør markeres med en minneplate, hvortil folk kan valfarte. Det er nok mange med dårlig samvittighet som i taushet kunne trenge en stille stund foran et slikt minnesmerke.

«Anti-Universitet»

Et «Anti-Universitet» er blitt åpnet i Storbritannia. Hittil har rundt regnet 150 «studenter» latt seg immatrikulere. På læreplanen står fag som «Geriljakrigsføringens sosiologi», «Eksperimentell musikk» og «Undergrunnskommunikasjon». So ein Ding bør vel vi også ha?

«Nasjonalistiske idérudimenter.»

Det sosialdemokratiske parti i Østerrike har gjenomført en vitenskapelig politologisk studie over den unge generasjon og resultatet var sett fra partiets syns-

punkt meget skuffende. Det heter således bl. a.: «Den unge generasjon higer mot et nytt samfunn, etter nye idealer, ja, etter en ny ideologi — men ikke den marxistiske.» Studien slår videre fast at de unge mennesker som regel er titalt av begreper som «innsats» og «felleskap». Det dreier seg — sier sosialistforskerne — om «nasjonalsosialistiske idérudimenter.» Og slett ikke dårlige sådanne etter vår oppfatning.

Status quo i Europa.

I felleskommunikéet som ble sendt ut etter 10 dagers drøftinger mellom den ungariske kommunistleder Janos Kadar og sovjetiske ledere, ble det fremholdt at «de revansjelystne aspirasjonene til vest-tyske militarister i allianse med imperialistiske kretser i USA er hovedårsaken til spenningen i Europa». Det ble ellers i kommunikéet poengtert at de nåværende grenser i Europa må anerkjennes, og at Vest-Tyskland må slutte med å hevde at de er talsmenn for alle tyskere.

Under et møte som ble holdt i forbindelse med Østersjøuken undertegnet formannen i Sosialistisk Folkeparti, Knut Løfsnes, sammen med andre aktive sosialister fra alle østersjøland, en resolusjon om anerkjennelse av status quo i Europa. Denne resolusjon var i

Protestantiske blandede drops kan en vel kalle de her forsamlede med den tysk-jødiske franske studenteranarkist Cohn-Bendit i midten. Til høyre ser man en likesinnet såkalt britisk studentprotestant, som hverken er student eller britisk, men pakistansk immigrant. Hva kvinnen til venstre er vet vi ikke, men det later ikke til at hun heller har særlig meget tilfelles med ungdom flest i vesterlandene.

MED EN SOVJETSOLDAT I VERDENSKRIGEN

For FOLK OG LAND av armeneren Jerwand Dshanian

Men den myndigste og mest autoritære person i hele leiren var allikevel oberst Peters, som var en ytterst representativ skikkelse, og som hadde det direkte ansvar for alle leirene i Norge. Denne sjef for alle leirene var heldigvis meget kunstinteressert. Og han forsto å vurdere dem som hadde et eller annet kunstnerisk talent innen leiren. Det forekom at vi amatørartister og musikere ble engasjert til å opptre både for de tyske militære og de norske sivile. Vi opptredte da i en eller annen forening utenfor leiren og da satt alltid oberst Peters på den forreste benk med sin nærmeste underordnede omkring seg. Vi følte oss sterkt oppmuntret når han tilropte oss et hjertelig: Bravo, bravo, mens vi amatører utførte våre forskjellige prestasjoner. Og når så forestillingen var avsluttet ble alle vi opptredende på hans ordre tildelt endel sigaretter, tobakk og sukkertøy. Og alt forekom oss som om det var av ytterst høy kvalitet.

Som oftest pleide oberst Peters å innfinne seg hver dag i leiren, mest om morgenen, da han innsiserte fangene som sto oppstilt på gårdsplassen i påvente av hans ankomst. Etter en kort inspeksjon ble vi sendt avsted til de forskjellige arbeidsplasser i grupper. Men han var alltid ytterst høflig og som det forekom oss rettfærdig overfor oss krigsfanger, men det skrev seg selvfølgelig fra at han sto over det hele og ingen direkte føling hadde med dagens videreverdigheter. Han hilste oss alltid med et sjarmerende smil og ga ordre til at vi amatørkunstnere skulle sendes til slike plasser utenfor leiren og også til andre leire, hvor vi kunne få bedre arbeidsforhold. Og slik ble det også likegyldig hvor vi kom enten blant tyskere, blant norske eller blant andre sovjetfanger.

«Vårt eneste Røde Kors».

Vi ble begeistret for de nordmennene som bodde rundt omkring leiren, som hjalp oss med matpakker som de på en eller annen

måte fikk stukket til oss, mens vi kjørte forbi dem for å utføre alt mulig forefallende arbeide rundt omkring utenfor leiren. Et bredere og ennå mere gledelig samband med nordmennene hadde vi ved Lillehammer jernbanestasjon, hvor jeg sammen med andre fanger lastet koks. De nordmenn som bodde like ved trevarefabrikken, ytet oss særlig stor hjelp. Her var hjelpeprogrammet så godt organisert og presist på klokkeslettet at vi kalte det «Vårt Røde Kors». Hver morgen kl. 9 dro en motorsyklist avsted og kom tilbake kl. 11. Når klokken viste 1, fikk vi en stor kjele kokte poteter, brød, sigaretter, tobakk, margarin og 22 flasker landsøl til 20 fanger og to tyske vakter som var rimelige og lot oss få det. Det var nettopp derfor at vi krigsfanger her oppe på Lillehammer benevnte det norske folks hjelpeaksjon i smug, som «Vårt eneste Røde Kors».

Vi var derfor yre av glede når vi om morgenen dro ut fra leiområdet for å arbeide her oppe ved Lillehammer, hvor vi fikk hjelp fra det norske Røde Kors. Og på tilbakeveien frydet vi oss for fra Lillehammer tar Gudbrandsdalen seg best ut. For meg og mine armenske landsmenn minnet dalføret oss om vakre, romantiske landskaper i Armenia og Kaukasus. Først og fremst kunne vi øyne vestsiden av dalen hvor Gausdal munder ut og hvor ekserserplassen Jørstadmoen ligger omkranset av grønn granskog. Vi kunne likeledes se den nedre del av Gudbrandsdalen mot Fåberg og de mange gårder som strekker seg opp under dalens østside mot den 660 meter høye Balbergkampen. Og vi gledet oss over meget når sjåføren vår kjørte lastebilen med oss 20 krigsfanger og to tyske vakter et stykke nedenfor Lillehammer. Da kunne vi se hvordan den store floden mellom de to motsatte høyder flyttet tømmerstokker i store bunter lange strekninger, hvorefter de stablet seg sammen i nærheten av Fåberg trevarelager. Og hver gang når sjåføren kjørte bilen over broen ved Fåberg for derfra å kjøre inn til leiren, da minnet broen oss uvilkarlig om broen over Hrazdan i Armenia, så stor forekom likheten oss å være.

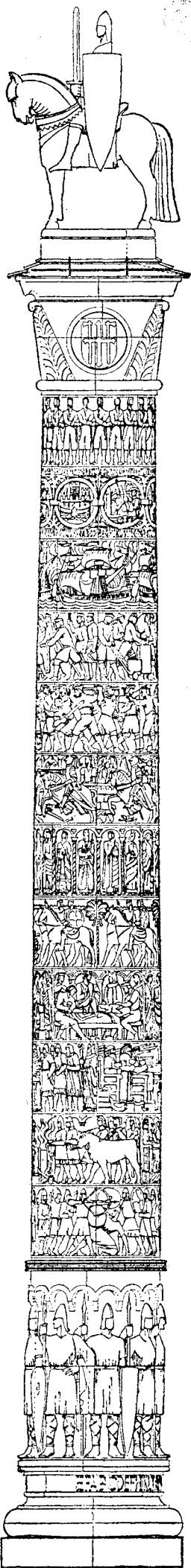
(Forts. side 7)

HORS DE COMBAT:

FRA KULTURFRONTEN

XXIV

Det venstreradikale kulturdiktatur

Det har vært en forunderlig sommer. Vi gledet oss over de venstreradikales pyramidale nederlag i Frankrike. Det var lønn som fortjent for bråkmakere og revolusjonshisserne.

Også en annen begivenhet hadde krav på interesse. Island skulle velge ny president, og valget sto mellom en erfaren politiker og en ganske alminnelig bra borger uten noen politisk erfaring. Den siste vant en overveldende seier. Et advarende tegn over døren for de stadig frekkere «demokratiske» politikusser? Begynner folket endelig å våkne i forståelse av det overhåndtagende politiske despoti som med økende fart beveger seg bort fra det som opprinnelig var meningen med demokrati? Mere og mere får Quisling rett.. Han gjennomskuet dem.

Her hjemme har det såmen ikke vært mange lyspunkter. Den borgerlige samlingsregjering fortsetter trutt sin fiaskopolitikk. Eller hva skal man si når Einar Gerhardsen i en tale i Reykavik, forteller sine tilhørere at denne regjering har gjort det forbausende bra hittil? Hvis vi var Borten & Co. ville vi betakke oss for en slik attest som i virkeligheten bare er den mest sublimen hån. Det betyr selvsagt en klar påvisning av at de «borgerlige» ikke har gjort annet enn å dilte i A.P.'s fotspor.

På intet felt er denne talentløse diltingen så iøyenfallende som på den kulturelle sektor.

Da Bondevik ble utnevnt til kirkeminister steg det et ramaskrik fra den venstreradikale leir opp mot ham allerede innen han hadde rukket å ta plass i statsrådstolen. Angsten for at vi endelig skulle få en som tenkte og følte nasjonalt til å lede kulturlivet var mere enn tydelig.

En helt overflødig angst. Bondevik viste seg straks å være en liten mann. Hylekoret skremte ham fra sans

Professor Wilhelm Rasmussens Eidsvollssøyle som skulle ha vært vår nasjonale stolthet, noe kulturbolsjevikene selvsagt lenge har hatt i vrangstrupen. «Sannheten om Eidsvollssøylen» er et hav av intriger og mullvarparbeide fra de venstreradikale for å forbinde at søylen blir reist.

og samling, og etter en stund måtte protestantene motvillig innrømme at han ikke var så ille allikevel. Han hadde da heller ikke gjort annet enn stilltiende å la det venstreradikale diktatur over kulturlivet fortsette som før. Noen ynkelige små forsøk på å vise et selvstendig ansikt, som i saken med statsstipendium til Mykle og det meget omskrevne og omtalte tilfelle med Forsøksgymnasiet, holdt på å koste ham hodet. En A.P.-politiker sa offentlig fra at Bondevik manglet de nødvendige egenskaper til å være kirkeminister. Vi er så hjertens enig, men ut fra det helt motsatte synspunkt av A.P.-mannens. Den siste hadde kommet med en utililte trussel om at kirkeministeren ikke burde forsøke seg på noen selvstendige sprell, men ydmykt følge den venstreradikale vei. Vi mener at det var Bondeviks soleklare plikt fra første øyeblikk å ta kampen opp mot det sosialistiske diktatur, rydde opp i Augiasstallen av venstreradikale «kulturråd» og «utvalg», og la ulvene hyle så meget de ville. Men han var ingen modig mann dessverre.

Ustanselig får vi se resultatene av hans unnfallenhet. Ledet av og under applaus fra den av den borgerlige

(Forts. side 7)

Ambassadør Svenningsen retter skarpt angrep på dansk motstandsbevegelse og rettsoppgjøret

Også med lærdommer for Norge: Mange ulykker kunne vært unngått hvis forhandlingspolitikken ikke var blitt ødelagt av motstandspolitikken.

Staunings Danmark drev samarbeide med tyskerne på harde livet — så lenge seiren fulgte de tyske faner. I 1945 ble de dømt som hadde fulgt regjeringens eksempel og — oppfordring.

Forsvarerne av det norske krigsparti fra 1940 har som kjent avvist argumentet med at vi her i landet kunne ha oppnådd danske tilstander — slik Quisling bl. a. tok sikte på — med å henvise til sabotasjehandlingene og uroen som satte inn i 1943 da det begynte å avtegne seg et tysk nederlag i storkrigen.

Nu har den danske ambassadør Nils Svenningsen kommet nærmere inn på den sak i en avhandling «Danmarks Besættelse 1940—45» i Nordisk Tidsskrift

for International Ret, hvori han dels trekker opp linjene for utviklingen i forholdet mellom Danmark og Tyskland i årene før og under besettelsen og dels drøfter Danmarks nasjonale og internasjonale stilling hvis forhandlingspolitikken ikke var blitt avbrutt i 1943, men var blitt fortsatt til krigens avslutning i 1945.

Vi har ikke selv lest avhandlingen, og holder oss derfor her til en dansk anmeldelse av den i «Jydske Tidende»:

«Forhandlingspolitikken gjorde at vi tapte ferre menneskeliv enn ellers ville ha vært tilfelle.

Alt dette skyldes Danmarks særlige status og den forhandlingspolitikk som ble innledet 9. april 1940, og som tross alle rystelser ble fastholdt fra dansk side og også praktisert fra tysk side — selv etter 29. august 1943. Inn i bildet av forhandlingspolitikken nyttevirksomhet går også at den forhindret mange av de uhyrligheter som andre okkuperte land måtte finne seg i — og ennvidere «den fullstendig paradoksale refleksvirkning», at takket være forhandlingspolitikken fikk motstandsbevegelsen i Danmark — uten at det var tilskrevet — betingelser å vokse og virke under, som var gunstigere enn i noe annet okkupert land. «Den grodde så å si i ly av forhandlingspolitikken».

At denne forhandlingspolitikk kunne føres så langt som den ble ført, tilskriver Nils Svenningsen den disiplin og orden som de tyske militærmyndigheter i Danmark oppretholdt blant besettestroppene, og den omstendighet at det både før og etter 29. august 1943 blant de tyske embetsmenn og offiserer fantes noen som likefrem var oss vennligsinnede, og andre som i hvertfall var rettsindige og hadde ansvarsfølelse ikke bare overfor deres eget land, men også overfor det besatte. Det er, skriver han, grunn til å minnes disse modige og rettskafne menn med anerkjennelse. Deres deltagelse i handlingene skapte forutsetninger for at sjansene for å oppnå noe

(Forts. side 8)

Fra dagens kulturliv i Norge. Den av den borgerlige regjering utnevnte venstreradikale kvinnelige kulturdirektør takker for tilliten. Her har hun overrakt A. P.-mannen Hans Heiberg en sjekk på tyve tusen kroner. Foræringen kaltes en «leserpris» som ikke bare vi, men også Aftenposten setter i gåseøyne.

«The Patriotic Traitor» - -

(Forts. fra side 2)

niss, idet han advarte folket (som Churchill) mot den akutte fare for en europeisk krig som ville oppsluke Norge (som England).

*

Vi kommer så til de avgjørende, omstridte og fremdeles dunkle hendelser som førte til den tyske okkupasjon.

Hvis Quisling ikke var noen forræder «9. april» da ordet «quisling» ble født, så var han aldri skyldig i høyforræderi — for ikke å tale om at han fortjente å bli henrettet.

De nøyaktige kjennsgjeringer med hensyn til hans møte med Hitler midt i desember 1939 og de tyske kontakter som førte til disse møter er fremdeles under debatt siden intet ordrett (stenografisk) referat ble laget og alt bevis kommer på annen hånd fra forskjellig partsinteressert hold og nesten alle hovedvitnene nu er døde. Anledningen til å innkalle de tyske nøkkelvitner for krysseksaminasjon ble tapt eller heller unngått under Quislingsaken i 1945.

«The Patriotic Traitor» kommer ikke inn på dette meget reelle historiske og juridiske problem. Den faller for den stereotype versjon som Quislings bitreste norske fiender knapt tror på idag og er faktisk høyst usannsynlig.

Som en innledning til dette avsnitt sier filmen at Quisling «tok sin første kontakt med nasjonalsosialistene i 1930», og antyder at hans møte med Hitler var kulminasjonen av ni års pro-nazi sympatier.

I virkeligheten hadde Quisling knapt satt sin fot i Tyskland på den tid og talte ikke sproget brukbart. Han hadde trådt inn i politikken og hvis han hadde noen utenlandske sympatier, så var det i forbindelse med Britannia. Selv fiendtlige innstilte norske historikere sporer ikke hans tyske kontakter tilbake til 1930. I mange år etterpå — helt frem til 1936 (tidligst) og juni 1939 (bevist) — var hans nazikontakter høyst overflatiske og tilfeldige. Iherdige norske undersøkelser har ikke kunnet bevise noe annet.

Filmen skaper således en atmosfære for å tro på de to skadelige påstander som følger umiddelbart etter: først at Quisling «ordnet med trening for nordmenn i Tyskland» og at han lovet Hitler «basar i Norge».

Som Rolf Fuglesang, NS' generalsekretær har vitnet, dro de 25 nordmenn som han fulgte til Tyskland bare dit

for et fjorten dagers opphold og fikk ingen slags trening i denne tid. Det var ganske enkelt et tysk propagandaopphold. Men filmen etterlater det inntrykk at de som fikk denne «opplæring» var istand til å gjennomføre et pro-tysk Quisling-kup, noe som selvsagt er latterlig og idag er oppgitt av selv de mest fiendtlige innstilte norske historikere. Hirten meldte seg ikke engang for Quisling og var uvæpnet til etter «9. april». Noe skitt blir imidlertid hengende igjen.

For det annet gjentar filmen storadmiral Erich Raeders tvilsomme uttalelse om at Quisling «lovet baser i Norge» til Hitler. «Dette er en skjebnens pekefinger» påståes Raeder å ha kommentert.

Bortsett fra den kjennsgjering at Quisling ikke hadde noen stilling eller noen makt til å gi et slikt tilbud og ingen utsikt til å bli istand til å oppfylle det påståtte løfte, så tror ingen seriøs historiker nu at Quisling hadde forberedt et komplott for å utlevere Norge til tyskerne og alle tilgjengelige historiske bevis går også ut på at Quisling uttrykkelig var holdt utenfor de tyske militære planer for Norge fra desember 1939 og fremover, frem til «9. april». Noe skitt blir imidlertid påny hengende igjen.

Filmen går så over til den like omstridte rolle kongen og hans Arbeiderpartiregjerings spilte.

De slipper fra sitt dilemma med liten eller ingen større ære enn Quisling. Det antydes ikke i filmen at det gjorde motstand mot fienden eller ledet folket i dets angstens time. Den sier ganske enkelt at «de reiste» og etter å ha søkt tilflukt i en «jakt-hytte» (utenfor Tromsø) «dro til Britannia». (Deres våpenstillstand med tyskerne 10. juni nevnes ikke, men filmen gjør det helt klart at Nygaardsvoldregjeringens rolle var vanærende.) Et patetisk bilde blir vist av kong Haakon som går ombord i det britiske krigsskip som førte ham og hans regjering til politisk asyl i Skotland.

Så når det gjelder æren er det omtrent balanse mellom den som gis Quisling og dem som holdt stillingen i Norge på den ene side og de som flyktet på den annen side. Dette er kanskje en fair vurdering og kan bli historiens dom. Men den vil ikke tilfredsstille noen av partene så lenge deltagere i disse sørgelige begivenheter fremdeles er i live og kan pledere sine respektive saker.

Det blir laget noe omkring

den norske handelsflåte som var «til alliert disposisjon» (i virkeligheten chartret til britene i november 1939) og om den «nye norske hær trenet i Skotland», samt det «nye norske luftvåpen trenet i Canada», men det blir ikke spesifisert at begge steder var folkene i britisk tjeneste idet Norge aldri ble godkjent som krigførende av de allierte makter. (Heller ikke det tilsvarende antall frontkjempere som sloss med like stor eller større tapperhet mot den røde hær nevnes).

Commandoraid mot den norske kyst og sabotasje mot Norsk Hydro gjengis i bilder og norske deltagere i disse foretagender gis tilbørlig kreditt, men det antydes ikke at overalt var det britene som hadde ansvaret.

En absurd bemerkning har sneket seg inn — den at Hydro var «basen for Tysklands atomkrigsprogram», skjønt tyskerne uttrykkelig hadde oppgitt enhver tanke om fremstilling av atombombe i februar 1944, da fabriken ble ødelagt helt meningsløst sett fra et militært synspunkt — slik som en overflod av bevis nu stadfester trass i den romantiske film «The Heroes of Telemark». Her er Miss Bostons undersøkelser bedrøvelig mangelfulle og umoderne. Men alt for en god historie!

Filmen vender så tilbake til «9. april». Det sies at «Oslo ble grepet av panikk» og at «nesten halvparten av befolkningen flyktet.» Quislings radiobudskap til folket denne aften hvorunder han proklamerer seg selv som statsminister i nødsituasjonen, dokumenteres. Så sies det at han ble «bundled out» (sparket ut) av stillingen etter seks dagers forløp, hvilket er en måte å si det på at administrasjonsrådet under Paal Berg overtok hans stilling etter ordre av tyskerne fordi Quisling ikke var samarbeidsvillig nok.

For de neste to års vedkommende sies det at han «tok stilling i bakgrunnen» som «lavere tjenestemann». Hva slags «lavere tjenestestilling» han hadde spesifiseres ikke — uunngåelig nok siden han ikke hadde noen slik stilling i det hele tatt unntagen som privat borger, leder av sitt eget politiske parti til februar 1942. Her har Miss Boston falt igjen — Antagelig søkte hun «kontinuitet» nok engang. Bergs mislykkede utnevnelse av Quisling til sjef for demobiliseringen ble jo aldri noe som kan sammenlignes med en «lavere tjenestestilling».

Den tyske pomp og prakt ved installasjonen av Quisling som ministerpresident i 1942 utnyttet helt ut med glimt av ham i hirduniform mens han gir nazihilsen, og inspiserende en tysk æresvakt. Han vises ledsaget av Reichskommissar Josef Terboven i uniform — mannen som det sies har «utnevnt Quisling», trass i alle bevis for at de to menn var i tottene på hverandre fra begynnelsen til enden og at hvis det kan sies at noen har «utnevnt» Quisling så måtte det være Adolf Hitler, på basis av deres bekjentskap siden 1939 og lange diskusjoner i hvilke Quisling skaffet konsesjoner (som han trodde) fra Det tredje Rike. Seremonien avsluttes med Deutschland, Deutschland über alles uten kommentar, noe som gjør det til et gripende avsnitt men overser den urokkelige kjennsgjering at Norge var helt okkupert av tyskerne som utøvet lovlig suverenitet over landet i henhold til Haagerkonvensjonen etter kapitulasjonen 10. juni 1940. At Quislings stilling som ministerpresident ble godkjent av Høyesterett nevnes ikke i filmen, noe som kanskje er unnskyldelig i et 25 minutters program.

Så nevnes fengslingen av 40 000 nordmenn på Grini, i Bergen, Trondheim og andre konsentrasjonsleire i Tyskland, uten å gjøre rede for hvem som var ansvarlig for dette. Den uinformerte seer kan ledes til å tro at Quisling hadde et visst ansvar for denne forfølgelse, skjønt det virkelige ansvar naturligvis lå hos Gestapo.

Det sies så at «motstanden begynte», noe som illustreres med «tomme tribuner» ved boikottede sportstevner etc., H7-kluss på veggene og lignende nålestikk. «Ikke-samarbeidet» ble støttet av den lutheranske kirke og skolene» skildres det også. Ingen kan kritisere det.

Quisling beskyldes ellers i teksten for å ha myrdet hundrevis av jøder — i strid med hva en uavhengig svensk kommisjon kom til, at Quisling ikke hadde forurettet (injured) en eneste jøde såvidt det kunne bringes på det rene. Noe fotografisk materiale til støtte for påstanden ble heller ikke lagt frem av Granada TV.

Dannelsen av Mil.org nevnes og så kommer vi til befrielsen i mai 1945, som beskrives korrekt slik: «Norske og allierte kommandotropper ankom for å motta overgivelsen» og karakteriserer dermed det avholdte norske fotografi av en barhodet gutt fra Hjemmefronten som poserer mens han «mottar overgi-

velsen» fra den tyske general som var kommandant på Akershus festning. Siden Norge ikke legalt var i krig og ikke var godkjent som krigførende av noen av de allierte makter, kunne ikke den tyske overgivelse ha skjedd annerledes enn beskrevet i denne film.

Det tilføyes: «Quislings fanger gjenvant deres frihet». En ny misforståelse. Det var tyskernes fanger og ikke Quislings.

Som nordmenn av enhver innstilling kan se er denne sentrale del av filmen høyst utilfredsstillende: skriken de unøyaktig, på linje med «The Heroes of Telemark».

Filmens virkelige fortjeneste er begynnelsen, der Quislings ærefulle bakgrunn skildres på en fair måte, og mere spesielt ved avslutningen, der hele «quisling»legenden legges åpen for tvil og ny overveielse.

Det berettes riktig at Quisling «overgav seg» istedenfor å flykte på en tysk ubåt (eller fly), noe som ble tilbudt ham.

De vanskeligheter han led under i «en bitte liten selle i kruttårnet på Akershus festning» mens han forbedret sitt forsvar i Frimurerlogen skisseres.

Tilslutt kommer disse tungtveiende linjer: «En uhyggelig og vill heksejakt fulgte — — — det var en million angiverier i et land med bare litt mere enn 3 millioner innbyggere — — — 17 000 nordmenn ble dømt til fengsel for tidsrum opp til 15 år — — — et antall av Quislings underførere ble henrettet.»

En tributt til Quislings personlige mot ydes i beretningen om hans siste time. Mens scenen for eksekusjonen avbildes, sier kommentatoren: «Han satte sin materielle dyktighet isving slik at han fremdeles stod oppreist da syv kuler hadde funnet sitt mål og han var ikke bundet til pelen — — — hans øyne var fremdeles åpne.»

Injuriprosessen anlagt av disponent Hans S. Jacobsen mot stortingsmann Sverre Løberg på grunn av påstand om «grov historieforfalskning» i Ralph Hewins bok «Quisling — profet uten ære» henvises det også til.

«Var Quisling i virkeligheten en profet uten ære i sitt eget land?» spør kommentatoren.

En leilighet til å debattere dette spørsmål vil det bli 22. oktober, sies det, da det er avsatt to uker for Jacobsen-Løberg-saken i Oslo byrett.

«Da», sier kommentato-

(Forts. side 7)

Fra kulturfronten -

(Forts. fra side 5.)

samlingsregjering utnevnte venstreradikale kvinnelige kulturdirektør (en slik utnevning burde Bondevik ha satt sin stilling inn på å forhindre) blir det med rund hånd utdelt stipendier og «priser» til «fortjente» sosialistiske kunstnere. Nasjonale kunstnere får ynkelige smuler eller — aller helst — ingenting. Utdelingene til politiske venner og sympatisører skjer med stigende dristighet, og hvorfor skulle de ikke så lenge kulturlivets øverste leder ikke våger å kny og de borgerlige aviser sluker det hele rått eller i høyden plasserer noen ironiske gåseøyne på enkelte mere dubiose «priser»?

Så gikk det da som vi tenkte og fryktet — kulturbolsjevikene har såvidt en nå kan dømme endelig fått tatt knekken på professor Wilhelm Rasmussens monumentale Eidsvollssøyle. Det socialistiske «kulturråd» har gitt den dødsstøtet, og når dette skrives har vi ikke sett det minste tegn til at den redde kirkeminister har våget å opponere. At Stortinget vil gripe inn har vi liten tro på.

Det var dessverre meget som tydet på at det ville gå slik. I en artikkel med den noe spottende overskrift «Sannheten om Eidsvollssøylen» har en Even Hebbe Johnsrud allerede uker før «kulturrådets» avgjørelse falt propagandert for forkastelse. Han fremholder her ganske listig at kunstnerens medlemsskap i NS er uten betydning (akk, hvor mange ganger har ikke våre kunstnere fått høre det når deres verker refuseres eller fordømmes under alle slags andre påskudd). Nei, skriver Johnsrud, viktigere er det at synet på kunst har forandret seg.

Hvilket syn? En mindre krets av venstreradikale «kunstnere»? De som i skrift og tale forsøker å hamre inn i de gjenstridige at forvridd blikk- og jernskrammel er det eneste som har krav på respekt når det gjelder billedhuggerkunst.

Nei, sannheten er at de s.k. modernister har gjort publikum så luta lei av begrepet kunst at man snart ikke gidder å beskjefte seg med den mere. Kulturbolsjevikenes ødeleggelse av Eidsvollssøylen burde ha fremkalt et protestskrik fra det hele land. Smart politisk propaganda, ikke minst den stadige og hykkelske understrekning av at kunstnerens medlemsskap i NS ikke spiller inn, har berøvet publi-

kum enhver sunn dømmekraft, her som i en rekke andre saker. (Det måtte føles som tramp i klaveret da en liten petitskribent dumpet ut med det alle godt vet er grunnen: av rent politiske motiver måtte søylen ikke reises.) Men bak all tåkelegging, alt utenomsnakk er det allikevel en ting man ikke klarer å komme utenom: Eidsvollssøylen er et stykke umåtelig verdifull kunst som taler til det beste i enhver sunn og nasjonalt tenkende nordmann. Vi er blitt fattigere uten den. Den forvirrede diskusjonen om hvor søylen burde plasseres har vist seg å være en avledningsmanøver. Til syvende og sist var det ikke avgjørende om søylen ble reist på Eidsvoll Plass, foran Rådhuset, på Universitetsplassen eller på St. Hanshaugen, bare vi fikk den. Men det hjalp vidunderlig til å berede grunnen for «kulturrådets» endelige dødsdom.

Vi sender en kjærlig tanke til mesteren i hans grav. Den aller siste gemenhet ble han da iallfall spart for.

På alle områder innen kulturlivet har man i etterkrigsårene fått merke den kulturbolsjeviske jernklo, men mon tro det allikevel finnes noe felt hvor den i den grad har stått i bengalsk belysning som når det gjelder filmen. Det begynte med opprettelsen av det s.k. «Statens Filmråd», en samling ignoramuser hvis vesentlige fortrinn var den «rette trua» — pluss selvfølgelig herr Stranger hvis politiske pålidelighet de sosialistiske oppdragsgivere øyensynlig mente man kunne stole på. Dette egentlig helt parodiske «Filmråd» drev forfølgelsen av dem man anså for politiske motstandere så vidt at til slutt måtte man for skams skyld (og for syns skyld) oppløse det. «Filmrådet» ble etterfulgt av et s.k. «produksjonsutvalg», selvsagt bestående av folk fra den venstreradikale fløy. Betød det noen fremgang? Ja, forsåvidt. «Filmrådet» ødela i bunn og grunn folk de ikke

likte etter filmen var ferdiglaget og produksjonskapitalen satset fullt ut. «Produksjonsutvalget» sørget for at politisk upopulære personer helst overhodet ikke slapp til. Påskuddet var alltil at manuskriptene ikke holdt mål — vi kjenner melodien igjen i konstellasjonen forleggere versus våre forfattere. Før vi går nærmere inn på dette kapittel av det venstreradikale kulturdiktatur henviser vi til hva vi tidligere har skrevet om filmen om Fridtjof Nansen. I begge tilfeller støter vi på navnet Sigurd Evensmo — i Nansenfilmen i samarbeide med A.P.-mannen Bang-Hansen. Nå er vi ved sakens kjerne. De sosialistiske forfattere går i norsk film igjen som Tordenskiolds soldater — det later til at et filmprosjekt blir godkjent av produksjonsutvalget først og fremst når det har de rette venstreradikale bakmenn. Vi har spurt en av våre kontaktmenn innen faget om det virkelig er så slemt.

— Ja, svarer han uten betenkning. Bedømmelsen av et filmmanuskript er som regel en skjønnsak. Vi har ingen juridisk støtte for det når fremstående fagfolk betegner et manuskript som ypperlig hvis andre, de være så usakkyndige som de være vil, sier det motsatte. Derfor er det så katastrofalt at norske filmkunstnere hjelpeløst er i hendene på et «utvalg» oppnevnt på politisk grunnlag, ikke faglig. Jeg våger å påstå at dette «utvalget» har vært en fryktelig belastning for filmproduksjonen. Det er kjent nok at projekter i absolutt toppklasse er blitt vraket, og det er umulig å finne noen annen forklaring enn at «utvalget» ikke liker mennene som har fremmet det.

— Vi har festet oss ved at de samme sosialistiske forfatternavn stadig går igjen i filmproduksjonen. Kan det være heldig?

— Absolutt ikke. Flere ganger burde det synes å være mere enn klart at disse spesielle manuskriptene er middelmådige eller likefrem-

slette, som sagt, når bedømmelsen av et prosjekt avgjøres helt og holdent på manuskriptstadiet så står man hjelpeløs. Da vil påstand stå mot påstand, og man er like langt.

— Vi ser nå at S.F.-mannen Sigbjørn Hölmebakks «Filmbulvinter» skal filmes. Fortell litt om det.

— Ja, De vet formodentlig at man innen filmproduksjonen alltid har sett på Rolf Stranger som en ulykkesfugl. Han har hatt en makt som vi mener han har misbrukt på det skammeligste, i etterkrigsårene særlig ved å sitte med hendene i skjøtet og la det hele skure — derfor også «filmrevolusjonen» som Carsten Munch satte igang. Men det hender jo at Stranger selv plutselig en dag blir på det rene med at noe må gjøres, og så finner han da på et eller annet, som regel noe tøv vi godt kunne ha unnværet. På den måten ble den store filmmanuskriptkonkurransen til for noen år siden. Enhver fagmann vet at det sjelden kommer noe godt ut av slike konkurranser som krever et stort apparat og betydelige utlegg uten å gi noe tilsvarende igjen. Jeg vil naturligvis ikke si at det blant vrimmelen av innsendte manuskripter ikke kan finnes meget verdifulle ting, men slike konkurransejuryer har en egen evne til ikke å finne frem til dem. Det er uhyre vanskelig å lese og bedømme et filmmanuskript. Det aller beste behøver ikke engang å være særlig godt skrevet, det er ikke avgjørende. Det er handlingen, fremstillingen i bilder man bør legge hovedvekten på. Man kan ikke vente at en tilfeldig sammen-satt jury vil se det slik. Det er lettere å falle for noe som er fort og glatt skrevet.

— Hva så med Hölmebakks «Filmbulvinter» som vant 1ste premie?

— Jeg har ikke lest manuskriptet og kan ikke uttale meg utover det at det ser ut til å bli overmåte kostbart å realisere det. For kostbart etter våre forhold, og filmen var vel heller neppe noen-sinne blitt laget hvis et politisk mere upopulært navn hadde stått bak førstepremien. Men ingen skal fortelle meg at det ikke i haugen av upremierte manuskripter fantes et eller annet som langt burde ha vært foretrukket.

— Hva så med 2. og 3. premien?

— Ikke særlig brukbare såvidt jeg har forstått. Annet var heller ikke å vente. Konkurransen burde aldri ha vært holdt.

— Men den ga jo Stranger publicity og anledning til å presidere ved gallamiddag

og holde festtalen. Det var visst meget viktig, ikke sant?

— Ja, nettopp.

Hors de Combat.

Sovjetsoldat -

(Forts. fra side 4)

Efter at vi hadde passert gjennom Lillehammer sentrum var der vel 6 kilometer å kjøre i lastebil til Fåberg. Men denne strekningen merket vi faktisk ikke for vi var underveis sterkt opptatt hele tiden av å betrakte det eiendommelige landskap og i gleden over mange overraskelser i landskapet glemte vi kjøreturens videreverdigheter gjennom Gudbrandsdalen.

«The Patriotic - -»

(Forts. fra side 6)

ren, «kan en ny generasjon nordmenn avgjøre enten Quisling var en forræder eller en syndebukk.»

Det er ensbetydende med å si at hele «Quisling-saken» vil bli prøvet påny og at det er rimelig at det vil bli en internasjonal cause célèbre.

Hvilke unøyaktigheter og feiltolkninger det enn kan være i denne ekstraordinære film, så bør både advokat Helliksen og Forbundet for Sosial Oppreisning være takknemlige.

Filmen kan visseilig ikke beskrives som «positiv» fra deres synspunkt, men en halv seier er vunnet for gjenoppreisning av Quislings og hans meningsfellers gode navn. Man kan si at resultatet er «halvt positivt».

Hvem skulle ha tenkt det for noen få år siden? Quisling var da bare et skelett i det norske klesskap og et lite forstått skjeldsord i internasjonale ordbøker.

Nu, 23 år etter at det «offisielle Norge» innbildte seg at det hadde tilsmusset Quislings rykte for bestandig og overgitt hans minne til glemslen, så er Quisling i kjøtt og blod, hans stemme og personlighet, oppreist fra graven i Gjerpen for hele verden til revurdering.

Dette er en triumf for sannheten, som alltid vil «frem», og det viser at det fremdeles er noen rettferd i denne grusomme verden, om ikke i «rettsoppgjøret».

Neste trinn i det som nu har blitt en internasjonal kontrovers vil sikkerlig bli en gjenopptagelse av rettsoppgjøret for en upartisk internasjonal rett av respekttable dommere.

ph.

Ambassadør Svenningsen — —

(Forts. fra side 5.)

derved ofte slett ikke var så små.

Videre peker han på den «helt fundamentale fordel» at det i prinsippet ikke ble rokket ved Danmarks statsrettslige og folkerettslige handleevne, selv om den måtte lide visse begrensninger, og på at vår status på det økonomiske område medførte at vi kunne holde igjen overfor tyske krav om levnetsmiddelleveranser og forhindre utsugning. Tysklands andel av vår levnetsmiddeleksport ble ikke urimelig stor. Vi kunne eksportere en del til andre land og sende hundretusner av Røde-Kors-pakker til mennesker av mange nasjonaliteter, uten at vi selv kom til å lide nød her hjemme.

Svenningsen hevder at det (hvis forhandlingspolitikken var blitt fortsatt) aldri var blitt tale om «de afskyelige Stikkerlikvideringer og de endnu afskyeligere Clearingmord», og problemet med det i mange henseender uverdige rettsoppgjør etter krigen, delvis på grunnlag av lovgivning med tilbakevirkende kraft, var aldri oppstått.

Endelig ville forhandlingspolitikken under en fredssommeligere utvikling ha hatt betydelig større sjanser til å oppnå bedre resultater, fordi den da ikke hadde vært belastet med et kraftig irritasjonsmoment overfor tyskerne, som motstandsbevegelsens aktivitet utgjorde, og i hvilket Svenningsen ser hovedårsaken til at det hele gikk som det gikk.

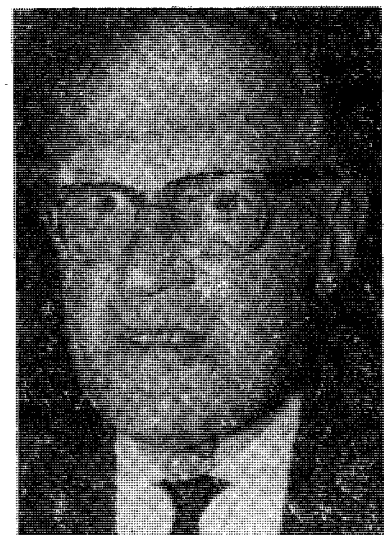
At overgangen fra forhandlingspolitikken passive til motstandsbevegelsens aktive motstand mot tyskerne har hatt noen innflytelse på Danmarks internasjonale stilling etter krigen, tviler Nils Svenningsen på. I hvertfall ville England som på forhånd hadde avvist mulighet for hjelp, ha savnet rimelig grunnlag for å rette bebreidelser mot Danmark.

Og forøvrig «var vel Sejrherrenes Holdning overfor Danmark kommet til at afhænge af Danmarks Muligheder i den givne Situation, dels af deres egne Interessesynspunkter.»

Men forøvrig er Svenningsen skeptisk overfor antagelsen av at der bak motstandsbevegelsen lå politisk-moraliske grunner. Hvis Danmark ikke var blitt besatt — ville det da ha reist seg bare den spinkleste røst for at Danmark burde oppgi nøytraliteten og gjøre felles sak med

Messerschmitt 70 år.

Den berømte tyske flykonstruktør, professor Dr. ing. Willy Messerschmitt har nylig fylt 70 år. Han hører til verdens mest kjente flybyggere og særlig under siste krig hadde hans arbeide den største betydning. Med Me 209 ble det i 1939 satt en inntil idag uovertruffen verdensrekord for propellfly med 755,11 km. pr. time. Det første seriebyggede dysefly Me 262, en rakettdrager Me 163, samt storrumtransportflyet Me 326 hører til hans krigskonstruksjoner.

Jødeleksikon beslaglagt.

På den 13. internasjonale bokmesse i Warszawa beslagla det polske tollvesen en rekke bøker fra tyske, engelske og franske forlag. Blant de konfiskerte bøker befant seg også «Lexikon des Judentums», som er kommet på Bertelsmann-Verlag.

de allierte i krigen mot Hitler-Tyskland? Og ville noen ha kunnet forsvare å gjøre seg til talsmann for det?

Ambassadør Nils Svenningsens avhandling, som også går sterkt irecte med landets ledende politikere fordi de ikke etter krigen vedsto seg ansvaret for den oppriktighet med hvilken forhandlingspolitikken ble ført, men lot mennesker som hadde fulgt deres oppfordringer lide for det gjennom straffelovgivning med tilbakevirkende kraft, har krav på offentlig oppmerksomhet. Den beskjefte seg med forhold som ganske visst ligger 25 år tilbake i tiden, men som likevel har almen interesse, og som får en belysning fra en side som

Heroisk avkall.

Regjeringen i San Marino med en hær på 1000 mann har vedtatt å gi avkall på atomvåpen — ganz wie in Norwegen — og å undertegne atomsperravtalen. Så kan det da trygt slutte seg til spurvene i tranedans som dermed føler seg berettiget til å råde de store makter som USA og Sovjet setter utenfor med sitt atommonopol. Ellers er det vel egentlig ingen som mener at USA, Sovjetsamveldet og førstnevnte haleheng England har demonstrert noen spesiell utenrikspolitisk modenhet som skulle tilsi at nettopp de fikk ha enerett til atomvåpen og dermed til verdensmakten. Rent bortsett fra at Frankrike gir blaffen i hele avtalen — det er bare i likhet med Sovjet begeistret for at Tyskland holdes utenfor — og at Kina allerede har sprengt sin vannstoffbombe. For ikke å snakke om hva som foregår i det skjulte i verdensfredsfaren Israel.

Når vi nevner Israel

har det ellers sin interesse å peke på at en av lederne for det antizionistiske The American Council for Judaism, Rabbi Elmer Berger fra USA, under en foredragsreise i Europa som løsning av krisen i Midtøsten har foreslått at Israel skal avklæ seg sin zionistiske karakter og bli en midtøststat som de andre. Patriarken i Antiokia, Maximos V. Hakim har også et forslag, det gjelder Jerusalem: «Forvaltningen av Jerusalem skal

hittil bare har vært representert i debatten av partihaveren Erik Scavenius' egne betraktninger i boken «Forhandlingspolitikken under Besættelsen», men hvis argumentasjon ikke uten videre kan feies tilside.»

Så langt anmeldelsen i Berlingske. Vi synes det som her er fremført må kunne gi også nordmennene noe å tenke på. Dels fordi Norge også i stor utstrekning nød godt av den forhandlingspolitikk Quisling førte vis a vis tyskerne og dels fordi en kanskje burde tenke over hva en slik forhandlingspolitikk fra begynnelsen av og med hel nasjonal tilslutning kunne ha betydd for Norge.

ikke være overlatt til en verdslig regjering eller en internasjonal forening, men til dem som virkelig gjør islams, jødedommens og kristendommens prinsipper.» Hvorledes det skal kunne ordnes i praksis vet vi ikke, men ellers høres forslaget rimelig nok ut.

Mao-syken.

Vi synes som kjent at Mao på mange måter — og rent bortsett fra hans nominelle kommunisme — har gjort en betydelig nasjonal innsats i sitt hjemland, men det forklarer naturligvis på ingen måte den Mao-syken som har grepet Vesterlandenes rotløse ungdom. Den burde kunne finne egne nasjonale idealer og beskjefte seg med hvite menns tanker. Østens forstår vi her likevel ikke. For så stor forskjell er det trass i all propaganda mellom rasene. Noen tall forteller litt om Mao-sykens utbredelse: Fra den såkalte kulturrevolusjon tok til i Kina sommeren 1966 er det trykket 5,6 millioner eksemplarer av Mao Tse-tungs samlede verker til distribuering i utlandet. De er fordelt til 148 land. Den lille lommetegningen med slagord av Mao, som er kjent også blant forvirret norsk ungdom, er trykket i et samlet opplag av 400 millioner eksemplarer på 26 forskjellige språk og fordelt til 180 land.

Horst-Wessel-sangen.

Foran forbundshuset i Bonn samlet det seg nylig medlemmer av et skipssangkor som foredro Horst-Wessel-sangen så kraftig at det trengte helt inn i representantværelsene. Det ble satt inn vannslanger mot de syngende og et sosialistisk medlem av forbundsdagen har gått til politianmeldelse. Se det fikk f — — — fordi han var dum og ikke beregnet sitt publikum! Sjøfolkene skulle naturligvis isteden ha sunget den anarkistisk-marxistiske Dutschkisthymne, så ville ingen ha følt seg ilde berørt blant de tyske partipolitikere.

Siste nytt om Israel!

Vi har lest meget i dagspressen om den såkalte antisemitiske propaganda i Polen, men er den av den art som denne beretning tyder på, kan den neppe skade jødene iallfall! Det offisielle organ for det kommunistiske parti i Lodz «Glods Robot-

niczy», som har et opplag på en kvart million, hevdet nemlig nylig for fullt alvor at den israelske forsvarsminister m.m.m. Mosche Dayan i virkeligheten ikke var noen annen enn — den tidligere SS-Standartenführer Otto Skorzeny. Ellers visste man å opplyse at den av Wiesenthal meget eftersøkte Martin Bormann oppholder seg i Israel. Det er ikke rart at Gomulka tilslutt grep inn mot slik propaganda.

Ben Gurion og Hitler.

Men også russerne har sitt bidrag å yde. Hærtidsskriftet «Zolnierz Wolnosci» har protestert mot at et britisk filmselskap får lov til å ta opp en film i Polen om zionistføringen Ben Gurions liv. I protesten sammenlignes Ben Gurion med Hitler og Salazar — så nå vet vi det.

Hanna Reitsch,

den kjente tyske flyverske fra krigens dager, som bl.a. førte det siste fly ut fra det innsluttede Berlin, har i lengere tid drevet en seilflyskole i Ghana og har nå gitt ut en bok om sine opplevelser. «Jeg fløy for Kwame Nkrumah» heter den. Boken forherliger i høy grad den styrtede negerhøvding, noe som har vakt adskillig motsigelse innen nasjonalistiske kretser i Vest-Tyskland.

Kommunistangrepet på Rhodesia.

I Trieste har politiet beslaglagt 60 tonn våpen som stammet fra Bulgaria og Tsjekoslovakia og var bestemt for de terrorister som myrder hvite kolonister i Rhodesia.

FOLK og LAND

Kierschowsgt. 5, Oslo 4

Telefon 37 76 96

Boks 3214 — Sagene

Ekspedisjonstid: Tirsdag til fredag fra kl. 10 til kl. 15. Mandag og lørdag holdes kontorene stengt.

Redaktør Melsom kan bare påregnes truffet etter forutgående avtale.

Abonnementspriser:

Kr. 40,— pr. år, kr. 20,— pr. halvår i Skandinavia. Utlandet kr. 25,— pr. halvår. I nøytralt omslag innenlands: Kr. 50,— pr. år, kr. 25,— pr. halvår.

Løssalg kr. 1,50

Bruk postgironr.: 16 450.

Utgiver A/S Folk og Land
Viking Boktrykkeri